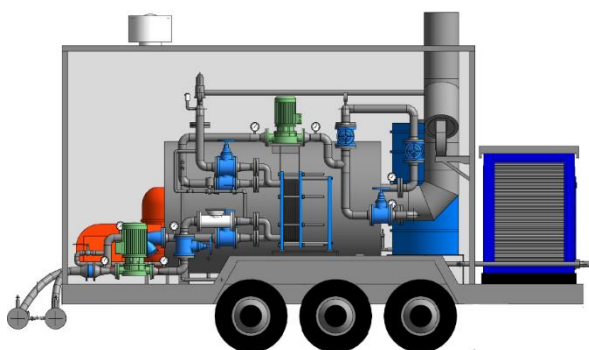

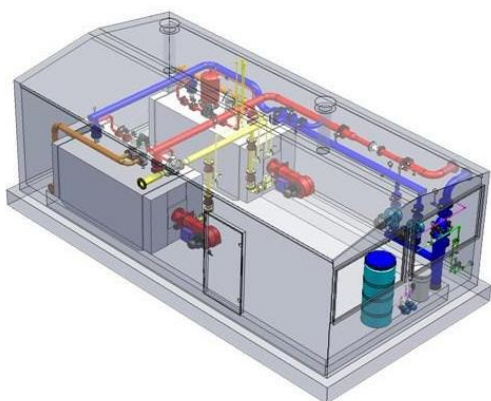
Блочно-модульні котельні установки, транспортабельні котельні установки. Вимоги безпеки

Загальні положення

У зв'язку із пошкодженням енергетичної системи в Україні внаслідок ворожих обстрілів, підприємства, організації, установи для опалення приміщень та гарячого водопостачання почали суб'єкти господарювання застосовувати транспортабельні та блочно-модульні котельні установки.

Блочно-модульні котельні установки (MKU) складаються з декількох модулів, які мають компактні розміри, що дозволяють їх перевезення транспортними засобами.

Транспортабельні котельні установки (TKU) – це цілісний технологічний комплекс, повністю підготовлений до експлуатації. TKU являє собою контейнер, всередині якого змонтований котел, система водопідготовки, теплообмінники, насоси тощо.

MKU або TKU легко транспортуються і швидко підключаються до зовнішніх комунікацій, не потребують монтажу на новому місці.

За останніми проектами MKU або TKU споряджаються електрогенераторами для живлення обладнання та освітлення.

До складу цих котельних установок входить водогрійний або паровий котел. Виробники котлів виготовляють котли для різних видів палива – газоподібного, рідкого та твердого.

Вимоги щодо організації безпечної експлуатації МКУ або ТКУ

Підприємства, установи та організації, що експлуатують котли, повинні розробити відповідні інструкції з охорони праці з урахуванням конкретних умов безпеки їх експлуатації, що діють у межах підприємства.

Роботодавець зобов'язаний забезпечити умови їх експлуатації, утримання у справному стані з додержанням вимог нормативно-правових актів з охорони праці, експлуатаційно-технічної документації заводів-виробників та актів підприємства.

При цьому вимоги щодо організації безпечної експлуатації висуваються ті ж самі, що і до звичайної стаціонарної котельної установки, що розташована в окремому приміщенні (котельній), крім вимог щодо монтажу.

Кількість обслуговуючого персоналу визначається інструкцією з експлуатації підприємства-виробника або проектною документацією.

Допускається експлуатація котлів при камерному спалюванні палива без постійного нагляду за їх роботою обслуговувальним персоналом за наявності автоматики, сигналізації і захисту, що забезпечують ведення безпечного режиму роботи, ліквідацію аварійних ситуацій з пульта керування, а також зупинку котла при порушеннях режиму роботи, які можуть викликати пошкодження котла з одночасною сигналізацією про це на пульт керування. Переведення котлів на диспетчеризоване керування має бути проведено за проектом.

Роботодавець, який має намір експлуатувати МКУ або ТКУ, повинен забезпечити утримання цього обладнання у справному стані та безпечну експлуатацію шляхом організації належного технічного обслуговування, технічного огляду, експертного обстеження у випадках, передбачених законодавством, та ремонту власними силами або шляхом укладання договору з іншим суб'єктом господарювання на виконання зазначених робіт. З цією метою роботодавець зобов'язаний:

отримати декларацію про відповідність нового обладнання від виробника чи постачальника;

отримати дозвіл Держпраці на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки. Дозвіл на експлуатацію котлів та виконання робіт підвищеної небезпеки повинен отримувати той роботодавець, який допускає своїх працівників на виконання цих робіт. *На період дії воєнного стану роботодавець може виконувати роботи підвищеної небезпеки та експлуатувати котли на підставі декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці;*

призначити наказом відповідального працівника за справний стан і безпечну експлуатацію цього обладнання, який пройшов навчання та перевірку знань з охорони праці у визначеному порядку;

забезпечити працівників, інструкціями, що діють у межах підприємства;

призначити в необхідній кількості обслуговувальний персонал, який пройшов навчання з охорони праці і має відповідну кваліфікацію щодо обслуговування котлів, приладів безпеки, контрольно-вимірювальних приладів (КВП), хімводопідготовки, живильних пристроїв та іншого допоміжного устаткування;

розробити і затвердити виробничу інструкцію для персоналу, який обслуговує МКУ або ТКУ, на підставі інструкції з експлуатації виробника або постачальника з урахуванням компонування устаткування;

визначити певний механізм для персоналу, на який покладено обов'язки з обслуговування котлів, згідно з яким йому доручається ведення ретельного спостереження за дорученим устаткуванням шляхом його огляду, перевірки справності арматури, КВП, запобіжних клапанів, засобів сигналізації і захисту, живильних пристроїв. Для запису результатів огляду і перевірки забезпечити ведення змінного журналу;

забезпечити працівникам періодичне навчання та перевірку знань вимог відповідних нормативно-правових актів з охорони праці;

проводити періодично (не рідше одного разу на рік) обстеження МКУ або ТКУ;

призначити працівника для підключення та обслуговування електрогенератора, який пройшов спеціальне навчання методам безпечного виконання таких робіт.

Вимоги до виробника

Кожен виготовлений котел повинен супроводжуватися декларацією про відповідність технічним регламентам, інструкціями для користувача, що містять всю необхідну інформацію щодо безпеки, зокрема:

введення в експлуатацію;

використання;

технічного обслуговування, у тому числі перевірки користувачем.

Крім маркування знаком відповідності технічним регламентам, надається така інформація:

найменування або товарний знак виробника;

рік виготовлення;

заводський номер котла;

об'єм (V) обладнання у літрах (L);

розрахунковий тиск в барах;

потужність котла, кВт;

температура теплоносія в о С;

напруга живлення, В;

цільове використання;

група робочого середовища.

Додаткові вимоги щодо безпечної експлуатації ТКУ або МКУ

Працівники, які експлуатують або обслуговують електрогенератори, повинні мати групу з електробезпеки не нижче II. Працівники, яким надано право самостійного приєднання/від'єднання електрогенератора до/від електромереж, повинні мати групу з електробезпеки не нижче III.

У разі експлуатації ТКУ або МКУ, що працює на газоподібному паливі, перед пуском газу на газифікований об'єкт власником (балансоутримувачем) газових мереж складається паспорт на газове господарство (цех, ділянку, котельню, установку, що використовує газ).

У паспорті необхідно зазначати всі зміни, які вносяться до системи газового господарства, з додаванням відповідних схем.

Пуск газу в системи газопостачання виконується газорозподільним підприємством до межі балансової належності спільно з газовою службою підприємства або суб'єктом господарювання, який має таке право, та за замовленням власника (балансоутримувача та/або орендаря (наймача)) після укладання договору на технічне обслуговування прийнятого в експлуатацію об'єкта та відповідних договорів з газотранспортними, газорозподільними і газопостачальними підприємствами.

Пуск у роботу ТКУ або МКУ

Пуск у роботу ТКУ або МКУ здійснюється за наказом роботодавця на підставі результатів проведених пусконаладжувальних робіт і позитивного висновку первинного технічного огляду котла.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ:

Закон України „Про охорону праці”;

Закон України „Про технічні регламенти та оцінку відповідності”;

Порядок проведення технічного огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26.05.2004 № 687;

Правила охорони праці під час експлуатації обладнання, що працює під тиском, затверджені наказом Міністерства соціальної політики України від 05.03.2018 № 333, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10.04.2018 за № 433/31885;

Правила безпеки систем газопостачання, затверджені наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.05.2015 № 285, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 08.06.2015 за № 674/27119;

Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затверджене наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 15.02.2015 за № 231/10511;

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджені наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 09.01.1998 № 4, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10.02.1998 за № 93/2533;

інші нормативно-правові акти, що зазначені в Показнику нормативно-правових актів з охорони праці.